

РЕШЕНИЕ

№ 1020

гр. София, 24.02.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 24.01.2014 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

ЧЛЕНОВЕ: Владимир Николов

Мирослава Керимова

при участието на секретаря Наталия Г Дринова и при участието на прокурора Павлов, като разгледа дело номер **10300** по описа за **2013** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК.

Образувано е по касационна жалба на Б. А. Б. от [населено място],[жк], [улица] срещу РЕШЕНИЕ от 09.07.2013г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ, 27-и състав по гр.д. №36018/2012 г., с което е оставена без уважение жалбата му срещу ЗАПОВЕД №РД-15055 от 10.05.2012г. на областния управител на Област С., с която е одобрен план на новообразуваните имоти на местност „Ш.“, землището на [населено място], местност „Б.“, местност „Б.“, землището на кв.С. и местност „С.“, в.з. „П.“, землището на [населено място], район „В.“ – Столична община в частта, засящата имот с идентификатор №2053.3 местност „Б.“,[жк], район „В.“, Столична община.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на първоинстанционния съдебен акт, като постановен в нарушение на материалния закон и при неправилна преценка на събраните пред СРС доказателства. Касаторът поддържа, че правото му на ползване се установява с удостоверение №619 от 04.06.1991г. на ТКЗС „В.“, което имало доказателствената сила на официален документ. Такива документи били издадени на всички граждани от[жк], район „В.“ – Столична община за доказване правата им по пар.4а и пар.4б ЗСПЗЗ

Касаторът претендира съда да постанови решение, с което да бъде отменено обжалваното решение на СРС и по същество на спора да бъде отменена

заповед № РД-15055/10.05.2012г. в оспорената част.

Ответникът по касационната жалба областен управител на Област С. оспорва касационната жалба.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА счита жалбата за неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Със съдебно решение от 09.07.2013г. СРС, ГО, 27-и състав по гр.д. №36018/2012 г. е оставил без уважение жалбата на касатора срещу ЗАПОВЕД №РД-15055 от 10.05.2012г. на областния управител на Област С., с която е одобрен план на новообразуваните имоти (ПНИ) на местност „Ш.“, землището на [населено място], местност „Б.“, местност „Б.“, землището на кв.С. и местност „Санаториума“, в.з. „П.“, землището на [населено място], район „В.“ – Столична община в частта, засящата имот с идентификатор №2053.3 местност „Б.“, [жк], район „В.“, Столична община.

За да постанови решението си, първоинстанционния съд е събрал доказателствата от административната преписка. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че съгласно пар.63 ППЗСПЗЗ правата по [§ 4а](#) и [4б](#) от ПЗР на ЗСПЗЗ имат гражданите, на които е предоставено право на ползване по силата на Указ № 596 на Президиума на Народното събрание от 1967 г., Указ № 922 на Държавния съвет от 1989 г., постановления на Министерския съвет № 21 и 23 от 1963 г., № 12 от 1971 г., № 76 от 1977 г., № 1 от 1981 г., № 11 от 1982 г., № 30 от 1985 г., № 26, 58 и 67 от 1987 г. и № 34 от 1989 г. След като правото на ползване следва да е било предоставено по силата на актове на Президиума на НС, на ДС и на МС, това обстоятелство се установява с официален документ, а по делото липсвали доказателства, че правото на ползване е учредено по силата на някой от актовете по пар.63 ППЗСПЗЗ, тъй като в представеното от касатора удостоверение №619 от 04.06.1991г. на ТКЗС „В.“ не било посочено правното основание, на което е предоставено правото на ползване.

Съобразно чл.218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение на СРС, ГО, 27-и състав е валидно и допустимо. Касаторът оспорва приложението на материалния закон.

Съгласно пар.4к, ал.1 ПЗР на ЗСПЗЗ за земите, предоставени за ползване на граждани въз основа на актове по [§ 4](#), се изработват помощен план и план на новообразуваните имоти. Съдържанието на плановете по ал. 1 и редът за тяхното изработване, приемане и съобщаване на заинтересуваните се определят с правилника за прилагането на закона (пар.4к, ал.4 от ПЗР на ЗСПЗЗ). С плана на новообразуваните имоти по [§ 4к, ал. 1](#) от ПЗР на ЗСПЗЗ се установяват границите на имотите, правото на собственост върху които се придобива, съответно възстановява, по реда на [§ 4к, ал. 7](#) и при условията на [§ 4а](#), [4б](#) и [4з](#) от ПЗР на ЗСПЗЗ. Данните за собствеността на новообразуваните имоти се записват в регистър на имотите, който е неразделна част от плана на новообразуваните имоти. С плана на новообразуваните имоти на всеки правоимащ по [§ 4а](#) и [4б](#) в съответствие с изискванията на [§ 4з](#) от ПЗР на ЗСПЗЗ се определя имот (чл.28, ал.4 и ал.6 ППЗСПЗЗ).

Касаторът поддържа, че правото му на ползване се установява от удостоверение

№619 от 04.06.1991г., издадено от АПК „С.“ – С. – С. и включването му в протокол – списък от 06.03.1990г. на комисия по раздаване на земята за лично ползване.

Касаторът е представил влязло в сила съдебно решение от 18.11.1998г. на Софийски градски съд, III „г“ Административно отделение по адм.д.№ 1697/1997г., с което е обявена за нищожна заповед №РД-50-197 от 04.08.1997г. на кмета на район „В.“ – СО, с която е отказано изготвянето на скица на процесния имот. Преписката е върната за ново произнасяне от административния орган, но по делото липсват данни за такова произнасяне.

С протокол №1.2./03.02.2011г. на помощния орган – комисията по чл.28б, ал.2 ППЗСПЗЗ е приет (на етап изготвяне) плана на новообразуваните имоти в изпълнение на заповед №РД-15-094/02.06.2010г. на областния управител на Област С.. С възражение вх.№94-00-2510 от 16.05.2011г. касаторът е поискал вписване в разписния списък за имот пл.№3 от ПНИ м. „Б.“, землище „С.“. С решение № 2.2. от 30.06.2011г. възражението не е уважено. Изложени са мотиви в решението, че в район „В.“ – СО има образувана преписка вх.№СТ-94-Б-89 от 25.09.1995г. за закупуване на имота по реда на пар.4 ЗСПЗЗ, по която липсват документи, удостоверяващи правото на ползване.

При така събраните в производството пред СРС доказателства, касационната инстанция приема, че изводът на районния съдия за липса на доказателства относно правното основание на предоставеното право на ползване е необоснован, направен при неправилно приложение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. Цитираните в разпоредбата на пар.63 от ПЗР на ППЗСПЗЗ нормативни актове касаят актове на държавни органи за внедряване и усъвършенстване на система за самозадоволяване на населението със селскостопански продукти. Тази система за самозадоволяване на населението, съществувала в годините на изграждане на социалистическа стопанска система, се е приемала като крупно икономическо, политическо, социално и възпитателно мероприятие – преамбюла на ПМС № 76/1977г. Отговорност за цялостното организиране и прилагане на системата за самозадоволяване на населението от селищните системи в национален мащаб се е носела от ръководствата на Националния аграрно-промишлен комплекс и Националния комплекс "Вътрешна търговия, туризъм и услуги", а на територията на окръзите – от изпълнителните комитети на окръжните народни съвети, на С. градски народен съвет и ръководствата на аграрно-промишлените комплекси и другите селскостопански организации – чл.2, ал.1 от ПМС № 76/77г. За координация и контрол по прилагане на системата за самозадоволяване са създадени следните държавно - обществени органи съгласно чл.2, ал.2 от ПМС № 76/77г. - окръжни комисии, които да се ръководят от председателите на изпълнителните комитети на окръжните народни съвети и на С. градски народен съвет и да се обслужват от техни служители, като в комисиите да участват като членове представители на всички организации, свързани с прилагането на системата за самозадоволяване. Съгласно раздел II от ПМС №76/77г. системата за самозадоволяване на населението е включвала мерки за най-рационално използване на цялата стопанисвана земя, които са включвали предоставянето на ограничени участъци земя по желание на семействата на трудещите се и на пенсионери за лично ползване (чл.16, ал.2, т.3 от ПМС №76/77г.). Съгласно чл.16, ал.3 от ПМС № 76/77г. тези земи за лично ползване са предоставяни от АПК и другите селскостопански организации

съвместно с изпълнителните комитети на общинските народни съвети.

За приложение на раздел II от ПМС №76/77г. е приета Наредба №6 за издирване, предоставяне и ползуване на изоставени, маломерни и непълноценно използвани земи (отм., Д.в. бр.9/81г.). Съгласно чл.4 от тази наредба издирването и картотекирането на земите се извършва по населени места, общини, АПК, ПАК и се обобщават по окръзи. За територията на общините издирването на изоставените земи се извършва от комисия в състав: председател член на ИК на общинския народен съвет, и членове: представител на О. фронт, на районната потребителна кооперация, на селскостопанските организации, на съответното горско стопанство и на техническата служба по архитектура и благоустройство към общинския народен съвет. На картотекираните земи се съставя опис съгласно приложение № 1 с оглед данните да се обобщават по община, АПК, ПАК (селскостопанска организация), окръг и за страната (чл.6, ал.3 от наредбата). Картотекираните земи се разглеждат, уточняват и приемат от ИК на общинския народен съвет по предложение на председателя на комисията по чл. 3 (чл.7, ал.1 от наредбата). За приемането на предложените земи се оформя решение на ИК на общинския народен съвет. Решението се изпраща на председателя на окръжната комисия по чл.3 от наредбата. Изпълнителният комитет на окръжния народен съвет в присъствието на членовете на комисията, председателите на АПК и ПАК (ръководителите на селскостопанските организации) разглежда и утвърждава земите за раздаване по АПК, общини и населени места. Решението на ИК на окръжния народен съвет заедно с материалите се изпраща на общинските народни съвети и селскостопанските организации ежегодно до 30 януари. Общинските народни съвети обявяват на видно място картотекираните земи за раздаване (чл.11, ал.1 от наредбата). Организациите, предприятията, учрежденията, училищата, институтите, военните подразделения, селскостопански труженици, работници, пенсионери, служители и др. подават молба до председателя на общинския народен съвет, в която извяват желанието си да получат земя и посочват местността и размера на земята, която желаят да получат. Молбите се подават до ИК на общинския народен съвет, където се намират земите. Комисията по чл. 3 разглежда молбите, декларациите и договорите и определя на отделните организации и граждани размера и местонахождението на земята, която им се предоставя, които отразява в списъци (чл.13, ал.1 от наредбата). На основание решенията на ИК на окръжния народен съвет и на общинските народни съвети комисията по чл. 3 в срок от 20 дни с помощта на техническите служби въвежда във владение организациите и индивидуалните стопани, на които е предоставена земя (чл.16 от наредбата). Общинските народни съвети издават на раздадените земи удостоверение съгласно приложение № 2 (чл.17 от наредбата). Разпоредбата на чл.17 от Наредба №6/78 г. и Приложение № 2 към същата наредба са единствените норми от цитираните в пар.63 на ПЗР на ППЗСПЗЗ актове, които уреждат създаване на удостоверение с определени реквизити с оглед доказване предоставено право на ползване. Представеното от касатора удостоверение № 619 от 04.06.1991г. не съдържа реквизитите по Приложение №2 от Наредба №6/78г. Това е разбираемо, тъй като удостоверение № 619 от 04.06.1991г. е издадено към момент, в който Наредба №6/78 г. е отменена (Д.в. бр.9/1981г.). Въпреки това, съдът си позволи да цитира пространно разпоредби на Наредба №6/78 г., тъй като в нито един от последващите нормативни актове относно системата за самозадоволяване на населението, не се съдържа такава прецизна нормативна уредба на

документите, които се изискват и които се съставят в хода на процедурата по предоставяне на земя за ползване. Касационната инстанция намира, че касаторът е представил по делото доказателства, които са относими към нормативно изискуемите. Това е изготвен от специална комисия списък от 06.03.1990г. на подадени молби и декларации за ползване на земя за лично ползване, който прилича на списъка, изискуем по чл.13 от Наредба № 6/78г. Касаторът от друга страна разполага и с удостоверение за предоставено право на ползване, което макар и при липса на реквизити (каквото съществен реквизит несъмнено се явява и основанието, на което е предоставено ползването) съставлява официален документ по смисъла на чл.179, ал.1 ГПК. Независимо, че през годините са се променяли основанията, на които е предоставено право на лично ползване върху земя по реда на системата за самозадоволяване на населението, съдът приема, че е съществувала трайна практика относно документите, които са изготвяни при предоставяне на правото на лично ползване. В конкретния случай, наличието на документи, които са близки до изискуемите - списък на молби и декларации за раздаване на земя за лично ползване от 06.03.1990г., изготвен от нарочна комисия по раздаване на земя за лично ползване и удостоверение за удостоверение от 04.06.1991г. за предоставена земя за лично ползване, издадено от АПК, е индиция, че правото на ползване на касатора е предоставено на нормативно основание. Непосочването в представените документи на правното основание за предоставяне на земята за ползване не е равнозначна на липса на такова основание. Като не е проявил необходимата активност за изясняване на спора съобразно чл.9, ал.3 и чл.171, ал.4 АПК, съдът е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила по смисъла на чл.209, т.3 и чл.222, ал.2, т.1 АПК, довело до неправилно приложение на материалния закон. Съдът е следвало съгласно чл.171, ал.4 АПК да даде указания за обстоятелствата от значение за делото, за които касаторът не сочи доказателства, включително и чрез служебно допускане на съдебно-техническа експертиза съобразно чл.171, ал.2 АПК, която да извърши проверка в архива на АПК „С.“ – С. – С., издал удостоверение № 619/04.06.1991г. и в архива на ТКЗС „В.“ – клон С. относно наличието и на други документи, съдържащи указание относно правното основание, на което са раздадени земите. Може да се предполага, че в други документи се съдържат данни за правното основание за предоставено право на ползване на касатора – например, в архива на специалната помощна комисия по раздаване на земите за лично ползване, в архивите на бившите ИК на СГНС и на общинския съвет, в архивите на АПК „С.“ – С. – С. и ТКЗС „В.“ – клон С., тъй като това са органите, които са били непосредствено ангажирани да ръководят и контролират системата за самозадоволяване на населението.

ПМС № 76/77г. и Наредба №7/78г. са отменени с ПМС № 1/81г. за по-нататъшно усъвършенствуване на системата за самозадоволяване на населението от селищните системи с месо, мляко, яйца, риба, плодове, зеленчуци и фасул. Постановление № 1 на Министерския съвет от 1981 г. (ДВ, бр. 9 от 1981 г.) е отменено с Постановление № 11 на Министерския съвет от 2 март 1982 г. за цялостно изграждане на системата за самозадоволяване на населението от окръзите и селищните обн. Д.в. бр.22/82г. и отменено Постановление № 26 от 23 април 1987 г. за усъвършенствуване на системата за самозадоволяване на населението със селскостопански продукти - ДВ, бр. 37 от 15

май 1987 г. ПМС № 26/87г. е отменено с Постановление № 37 на Министерския съвет от 6 март 1991 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република Б. за 1991 г. - ДВ, бр. 19 от 8 март 1991 г. Всички цитирани актове на Министерски съвет касаящ усъвършенстване на системата за самозадоволяване на населението. Съгласно чл.11, ал.1 от ПМС №26/87г. органите, ангажирани в издирването, картотекирането и предоставянето на земи са идентични с тези по ПМС № 76/77г. - Изпълнителните комитети на общинските народни съвети съвместно с ръководствата на селскостопанските организации, горскопромишлените комбинати и организациите на О. фронт издирват, картотекират **и предоставят** на предприятията, учреждения, организации и на населението изоставени, непродуктивни, нископродуктивни, маломерни, наклонени и други непълноценно използвани земи от поземления фонд по установения ред. Съгласно чл.12 от ПМС № 26/87г. земята по предходния член се предоставя безвъзмездно за безсрочно ползване. Земята, предоставена на лицата по т. 3 и 4 на ал. 2 на предходния член, може да се стопанисва и от наследниците им, когато се ползва при условията и по реда на това постановление. За разлика от ПМС №76/77г. и Наредба № 6/78г., които детайлно уреждат ред за картотекиране и предоставяне на земи за ползване, включително чрез издаване на удостоверение за това, последващите ПМС не съдържат подобна правна уредба. Доколкото органите, аргажирани с изпълнението на тази система, са същите, то може основателно да се предполага, че са се запазили установените традиции при предоставяне на земите за ползване - чрез изготвяне на списъци от специални помощни комисии, като земите са предоставяни от АПК и другите селскостопански организации съвместно с изпълнителните комитети на общинските народни съвети (чл.16 от ПМС №76/77г.). Касаторът разполага с документи, издадени именно от АПК и специалната помощна комисия, поради което е налице основание да се предполага, че земята му е предоставена въз основа на някой от актовете, цитирани в пар.63 от ПЗР на ППЗСПЗЗ. Като не е проявил нужната служебна активност за изясняване на спора от фактическа страна, районният съдия е допуснал касационно основание по чл.209, т.3 АПК, което е основание по чл.222, алл.2, т.1 АПК за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на СРС. При новото разглеждане на делото на основание чл.171, ал.2 АПК следва да се допусне техническа експертиза, която след проверка в архивите на горепосочените органи са установи, съдържат ли същите архиви данни, на какво правно основание е предоставена земята, посочена в протокол - списък на молби и декларации за раздаване на земя за лично ползване от 06.03.1990г. и удостоверение № 619 от 04.06.1991г. По гореизложените съображения и на осн. чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд – София град, II - ри Касацонен състав,

РЕШИ :

ОТМЕНЯ съдебно решение от **09.07.2013г.** на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ, 27-и състав по гр.д. №36018/2012 г.

ВРЪЩА делото на Софийския районен съд за ново разглеждане от друг състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.